

EIDSFOS HOVEDGÅRD - RESTAURERING AV HOVEDDØR
RAPPORT OG ANVISNINGER
Bente Bjerknes og Ragnar Kristensen, februar 2010

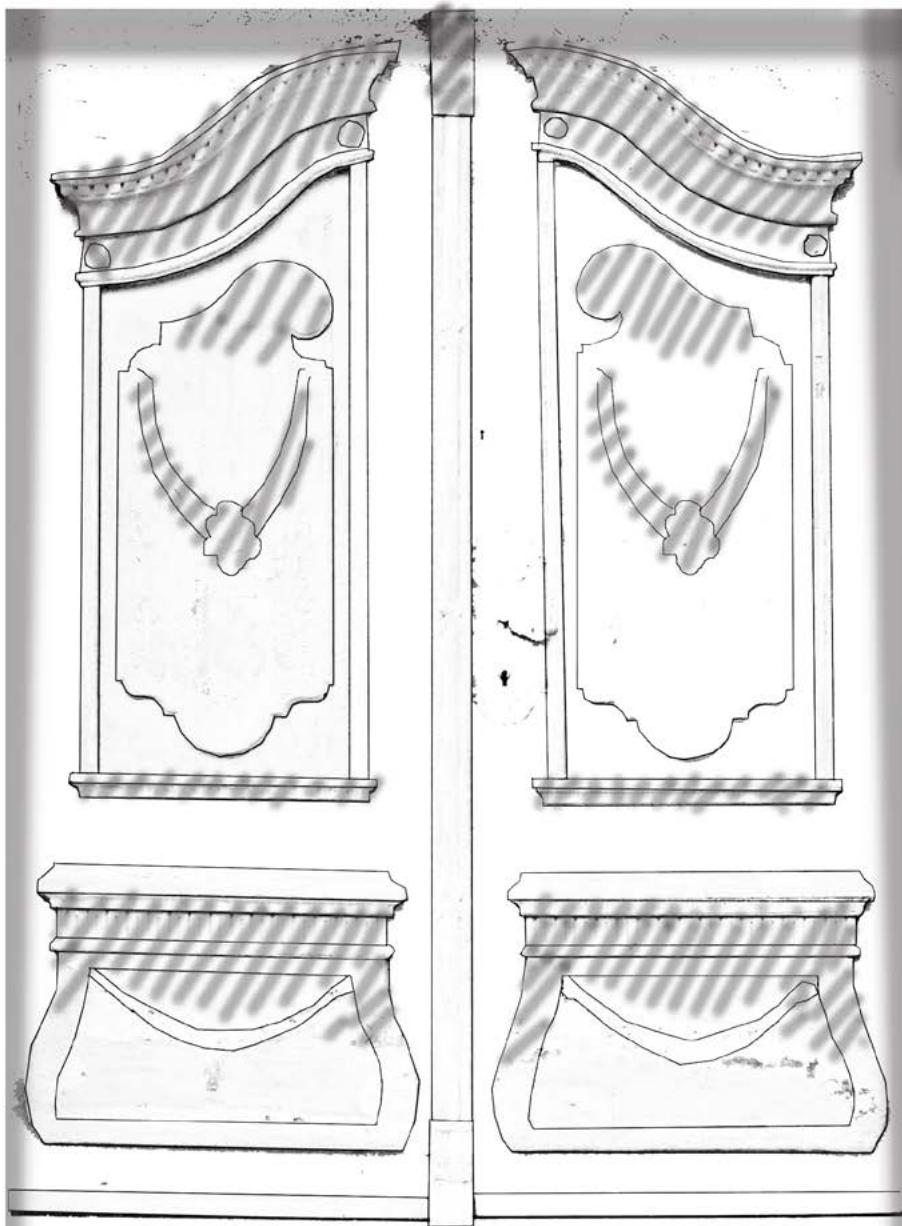
Revidert ....
Rapporten vil kompletteres med flere foto.

TEGNING MED MARKERING AV ULIKE BEHANDLINGER

Alle lag maling beholdes.

De ytre hvite malinglagene fjernes: De eldste malinglagene bevares. Benyttes skalpell og stemjern.

FORKLARING TIL TEGNING

Jevne grå streker loddrett eller vannrett angir partier av døren hvor malingen i hovedsak sitter godt og bør bevares. Noen partier kan være løse og skrapes da ned i nødvendig utstrekning.

Skrå skravering betyr at underliggende gamle malingsjikt bevares og overliggende sjikt fjernes med skalpell eller stemjern.

Der det ikke er markert (hvitt) fjernes maling helt ned til treverk.

DETALJERT ARBEIDSANVISNING

1. Alle detaljer/ornamenter/profiler rengjøres for avskallende malinglag med skalpell og/eller fint stemjern.
2. De større flatene som kan blottlegges ned til treverk, kan skrapes forsiktig rene med malingskrape.
3. Der en gruppe av de eldste malinglagene skal bevares, men de yngre avrenses - benyttes skalpell for å fjerne de ytre sjiktene/lagene. De tykke lagene yngre hvit/lysoker er godt forbundet med hverandre og slipper erfaringsmessig samlet fra de eldre lagene som skal bevares.
4. Overgang mellom bevart maling og nedskrapet overflate jevnes ut ved forsiktig sliping av malinglagets ytterkant. Avdekkede malinglag slipes lett over med fint slipepapir og børstes/støvsuges rent.
5. Dørbladene males opp med linoljemaling etter anvisning. Males opp i nest siste fargesikt 6502B grå. Avlesingen ble gjort umiddelbart etter avdekking. NCS koden bør sjekkes/avleses igjen umiddelbart før bestilling av maling.

NB: GAMLE MALINGTYPER KAN INNEHOLDE BLYTILSETNINGER.
UTFØRENDE MÅ SØRGE FOR TILSTREKKELIGE VERNETILTAK UNDER ARBEIDET.

BESKRIVELSE AV TILSTANDEN

Dørbladene er blitt skrapet ved tidligere oppmalinger slik at det eldste malingsjiktet enkelte steder ligger rett under de hvite yngre sjiktene. De store flatene på ramtrær og fylling er tidligere skrapet ned til treverk.

Den mest omfattende avflassingen lokaliseres mellom yngre hvite/lys oker malingsjikt og nedskrapet treverk. De eldste sjiktene sitter bedre og vi mener de derfor kan og bør bevares der det er mulig. De yngre hvite sjiktene utgjør kompakte, meget harde flak som slipper lett mot de eldre sjiktene og kan skilles fra med skalpell uten større problemer.

På de utskårne hengende båndene på øvre speilfylling sitter yngre malingsjikt direkte på hva vi tolker som eldste malinglag. Ved forsiktig rensing med skalpell kan nedre malinglag i stor grad bevares. Det har lagt seg mye maling i bunnen av riflene og mellom tennene i tannsnittet. Bør kunne renses ut en del med et stemjern slik at skyggeeffekten blir mer markant etter den opprinnelige profilen.

Det må vurderes trereparasjoner etterhvert som treverk avdekkes. Stor glippe mellom fylling og ramtre i dørenes øvre del bør vurderes bøtet med nytt tre som limes til enten ramtre eller fylling.

NY OPPMALING - BESKRIVELSE

Vi anbefaler å benytte Ottossens linoljemaling. Hjemmeside: <http://www.ottossonfarg.com/>

Vi har hentet følgende anvisninger for maling utendørs på dører etc fra produsentens hjemmeside og foreslår at denne anvisningen følges:

Måling med standardkulör utan terpentinspädning

Underlag hyvlade träytor ex. fönster och dörrar. Halvblank.

1. Olja ytan med Rå linolja. Låt torka 1 vecka. Lätt avslipning.
2. Måla med utspädd färg. Låt torka 2 dygn.
3. Slutmåla med utspädd färg. För något jämnare utflytning späd med c:a 5% kokt linolja.

Ommålning av tidigare linoljefärgsmålade yta eller yta målad med annan färgtyp

Skrapa bort löst sittande färg och tvätta ytan. Grundolja först trärena partier enl. 1. Måla sedan med utspädd färg 1-2 gånger.

APPLICERING

Linoljefärg stryks alltid tunt. Färgen flyter inte ut utan måste fördrivas med pensel i ett jämt lager. Färgen kan även rollas tunt med en lackroller på släta ytor(ex. skivmtrl., metall, slät puts).

ARBETSTEMPERATUR

Färgen innehåller inget vatten och tål frost. Grundstrykningar kan t.o.m. utföras i minusgrader men då måste underlaget vara torrt och färgen måste hållas rumsvarm. Bästa temperatur vid målning är 15-25 grader. Undvik målning i direkt solljus under varma sommardagar.

BRANDRISK

Trasor indränkta med linolja kan självantända. Dränk trasan i vatten efter användning och släng den i en behållare med lock.

Vår anmerkning:

Vi har god erfaring med bruk av kaldpresset linolje. Kaldpresset linolje trenger svært godt inn i umalt treverk og er produsert ved en renere prosess enn moderne produksjonsmetoder.

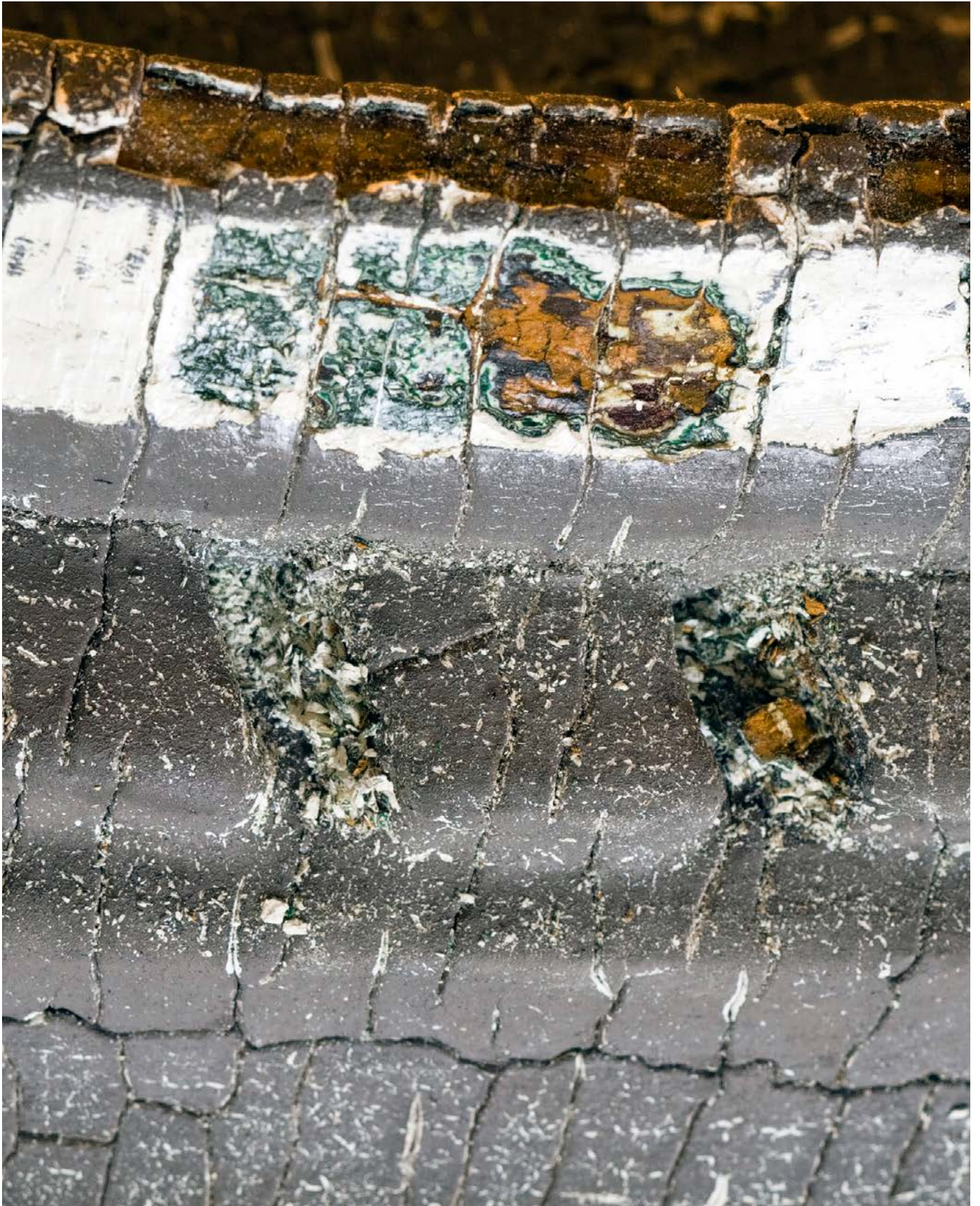
Fargetrapp som viser de eldste fargesjiktene. Parti på mage, nedre del av dørblad. Se neste side for avlesing.

Fargertrappen er avlest raskt etter avdekking og bør leses om igjen senere.

Eidsfos hovedgård			
Rom: Fasade syd		Element: hoveddør, utside, høyre dørblad, mave	Dato: Jan. 2010
Sjikt	Beskrivelse	Merknad	
0	treverk	Fremstår værslitt under eldste malingsjikt.	
1	mørk brunt/rødbrunt 8010-Y70R	Fremstår med varierende andel rødbrun eller sort ulike steder på dørbladet.	
2	2010-Y10R beige/grå		
3	brun 7020-Y40R		
4	oker 4030-Y40R		
5	sort/dyp grå 8505-G80Y		
6	lys grå		

Eidsfos hovedgård			
Rom: Forstue		Element: hoveddør, utside, venstre dørblad, ramtre	Dato: Jan. 2010
Sjikt	Beskrivelse	Merknad	
0	treverk		
1	7020-Y40R brun	se sjikt nr. 3 mave	
2	1005-Y40R beige (gråere)	Grønn staffering på profiler på dette sjiktet.	
3	1005-Y gråere		
4	“		
5	hvit		
6	“		
7	“		
8	6502B grå		
9	5502R grå		

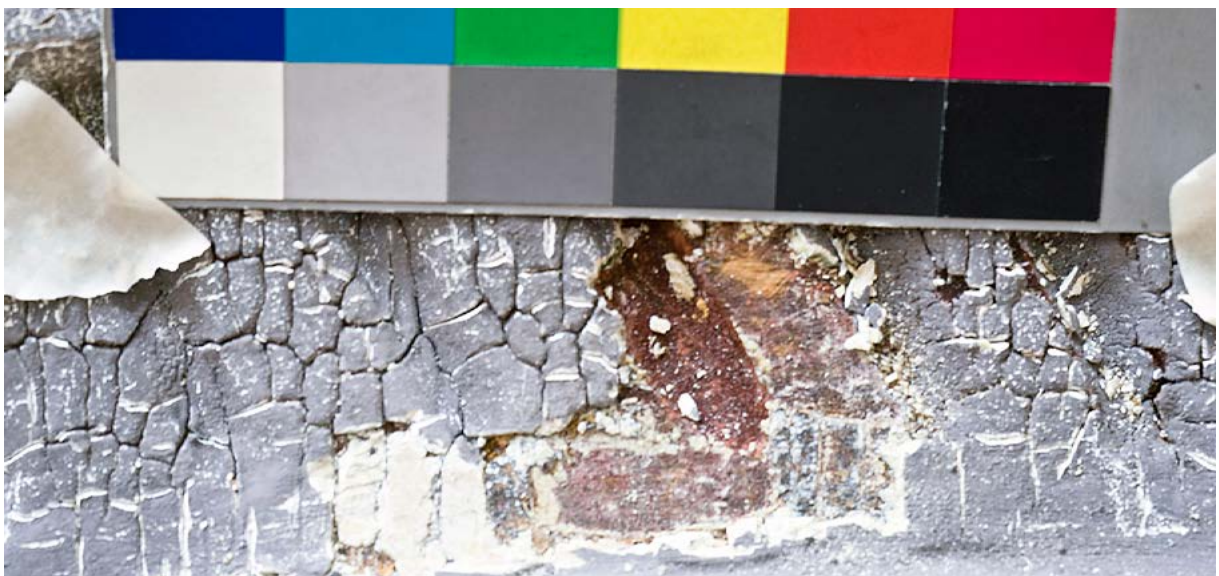
Gesims med tannsnitt. Utsnitt.

Over: Gesims med rifler. Utsnitt.

Over: Neckant av gesims.

Over: Tannsnitt gesims.

Over: Øvre del av fylling med assymetrisk form.

Under: Nedre dørblad. Riflet parti over mage, under vannesen.

Over: Utsnitt av riflet parti over mage / i under vannese.

